

maalet om den Tugt og Dvang, som vedkommende skal være undergivet, det ere vi ogsaa Herrer over. Ogsaa der har der været forskellige Meninger: Noogle holde paa mere, andre paa mindre, jeg vil helst holde paa ingen Ting og holde mig til den almindelige Lovgivning. Hvis det sidste var Regel, saa antager jeg dog, ingen fornuftig Mand vilde paastaa, at det saa ikke længere skulde være Fattighjælp. Det samme gælder om Opholdsret. Det, hvorpaa det beror, det, Grundloven er bygget paa, det, som udelukker disse Folk fra Valgret, er sikkert alene det, at vedkommende er økonomisk fuldstændig afhængig, naar han modtager Fattighjælp af den Art. Derfor udelukker man ham fra Valgret, idet en økonomisk fuldstændig afhængig Mand efter Grundloven ikke skal have Valgret. Nu paastaar jeg ikke, at Lovgivningsmagten ikke skulde have det i sin Raadighed at udvikle den almindelige Fattiglovgivning i en eller anden Retning, ogsaa saaledes, at den bestemmer Fattighjælpens Omraade. Selvfølgelig har Lovgivningsmagten Ret til at udvikle dette ad sædvanlig Lovgivnings Vej, og det har Grundloven ingenlunde villet lægge Lovgivningsmagten Hindring i Vejen for at gøre. Tværtimod, Grundloven henviser i § 84 til den almindelige Lovgivning. Altsaa dette have vi Ret til at gøre. I den Henseende kunne vi træffe mange Bestemmelser, som kunne gaa ud paa at indskrænke Fattighjælpens Omraade til mindre, end det var efter Grundlovens Mening og paa Grundlovens Tid. Fattighjælpens Omraade kan til et andet givet Tidspunkt mange Aar efter have et væsentlig andet Omfang, end det havde paa Grundlovens Tid, uden at dette kan siges at være Brud paa Grundloven — det maa indrømmes. — Men aldrig har jeg tænkt mig, at man skulde gaa saa vidt, at man sagde, at Fattiglemmer, som paa Livstid ere faagne under Fattigvæsenets Forborg, skulde have Valgret. Det er min Opfattelse af det Spørgsmaal. Naar vi komme til det Omfang, som vi saa vilde staa ved her, vilde vi være udenfor Grænsen af det, den almindelige Lovgivningsmagt kan gøre, uden at komme i Strid med Grundloven. Den ærede Minister vil ogsaa se, at hvis vi nu gøre det, som han foreslaar i § 64, saa er Meningen af det, som § 64 gaar ud paa, at fritage 60aarige Mænd for Fattighjælpens Virkninger med Hensyn til Valgret. Denne Konsekvens komme vi ogsaa til at staa overfor ved det, som Flertallet og som Mindretallet foreslaar; det ene er en Konsekvens af det andet, og saa ende vi med at have givet en Bestemmelse, der gaar ud paa, at alle

60aarige Mænd, som modtage Fattighjælp, skulle have denne uden at tage deres Valgret. Men det er jo de fleste af de fattige, der ere over 60 Aar. Man vil altsaa se, at for det aldeles overvejende Flertal af fattiges Vedkommende kan Lovgivningsmagten altsaa herefter sige, f. Eks. om de $\frac{3}{4}$ af de fattige, som have modtaget Fattighjælp, at de skulle have Valgret. Men hvorfor saa ikke tage den sidste Fjerdedel med? Hvorfor skulde vi saa ikke kunne vedtage en Bestemmelse om, at den Hjælp, som af det offentlige ydes til nogen, der ikke kan ernære sig, skal under ingen Omstændigheder betragtes som Fattighjælp? Men det vilde være ligegyldende med at sige, at Grundlovens § 84 er ophævet, og det er en Ting, som vi ikke her kunne komme ud over, selv om vi ønske det. Hvad der er Grundlov, skal være Grundlov. Lidene ere virkelig ikke nu saaledes, at vi her skulle staa og sige: Det er noget, vi ønske, og saa bryde vi os ikke om hvorvidt det stemmer med Grundloven eller ikke! Det mener jeg da ikke. Nu kunde vi imidlertid spørge: Er da den Bestemmelse, som den ærede Minister foreslaar i § 64, grundlovstridig, og ere de Ændringsforslag, som ere stillede af Udvalget, grundlovstridige? Dertil siger jeg: Nej, det ere de ikke! Dette ligger allerede til en vis Grad deri, at vi overhovedet forhandle dem her. Dette Spørgsmaal er allerede afgjort af den høitærede Formand, idet han har bestemt, at de kunne forhandles her, og det mener jeg ogsaa, de kunne. Hvis vedkommende Forslag sagde, at disse Fattiglemmer skulde have Valgret, eller hvis det sagde, at denne Fattigunderstøttelse skal ikke være Fattighjælp overfor Valgretten, saa vilde Spørgsmaalet om en Konflikt med Grundloven foreligge, men saaledes er § 94 og de dertil hørende Ændringsforslag ikke redigerede, der nævnes ikke Valgretten, og derfor mener jeg, at der ikke er noget grundlovstridigt i dem. Vi kunne vedtage dem, men vi maa saa være klare over, at de ikke saa den Betydning, som flere ærede Medlemmer nu mene, at de ville have. Disse Fattiglemmer saa ikke Valgret derfor. Lovgivningsmagten kan gøre meget, og naar vi vedtage en Lov, som bestemmer, at noget, som er Fattighjælp, ikke skal anses for at være Fattighjælp, have alle sig berøst at rette, saa maa de lufte deres Øjne til, tage Forstanden fangen og sige: Vi anse det ikke for at være Fattighjælp, uagtet det er Fattighjælp. Men Lovgivningsmagten har en Grænse, og det er Grundloven, vi kunne ikke sige, at noget skal være saaledes, naar Grundloven siger, at det ikke skal være saaledes; den Bestemmelse,